

Артем Антонюк

ПОДВІЙНИЙ БК

Збірка поезій

Київ
«Смолоскип»
2023

УДК 821.161.2'06-1

A72

A72 Артем Антонюк. Подвійний БК: збірка поезій. – Київ : Смолоскип, 2023. – 64 с.

У цій книжці ви маєте нагоду прочитати вірші Артема Антонюка, написані на фронті російсько-української війни у 2022 році. Суто воєнні мотиви і теми, патріотична спрямованість тут поєднуються з чорним гумором, іронією, нестандартним і гострим поглядом на світ та неочікуваною побудовою образів і метафор. Артем Антонюк – також автор книжки «Торба», що побачила світ 2007 року, лауреат літературного конкурсу видавництва «Смолоскип».

ISBN 978–617–7622–42–9
(ТОВ «Смолоскип»)

© Артем Антонюк, текст, 2023

© Артем Князь, фото, 2022

© «Смолоскип», 2023

ПЕРЕДМОВА

Ця книжка – не лише документ епохи. Не тільки літературне свідчення подій і духу нинішньої російсько-української війни. І не лише власноруч втілена («Exegi monumentum», – писав давній поет, якому, до речі, також довелося взяти участь у бойових діях свого часу, хоча в значно менш почесних обставинах) модель світо- і фронтосприйняття захисника України. Це ще й одна з перемог людяності, творчості, мислення, чуття над жахіттям війни, одна з перемог над агресорами, котрі сподівались своїми ударами швидко знищити, зокрема, будь-який самодостатній культурний вимір нашого життя.

Артем Антонюк – людина, яка це зробила. Ми з Артемом знайомі ще з двотисячних років. Він тоді став лауреатом літературного конкурсу видавництва «Смолоскип». Було цікаво

запізнатися з оригінальним поетом із яскравого сумського поетичного середовища (у ті часи, порівняно з сьогодні, комунікація була влаштована так, що регіональний аспект важив значно більше). У нього вийшла колоритна книжка «Торба», потім він регулярно створював артбуки, і то не лише свої, а й інших авторів та авторок.

У 2022 році Артем пішов на війну, був поранений на Сході. У його фронтових віршах – самобутнє очуднення і переосмислення воєнних реалій, відчуття людини, котра перебуває в шаленій круговерті. Тут немає пропаганди і патетики, тут – особливий поетичний чорний гумор, емоції на швах сполучень різних світів, концентровані біль, радість, втома, неочікувані повороти образів, метафор, сюжетів («Школяр цукерки роздає солдатам / Що б ми робили без війни / Яка родину з нас зробила знатну» – вже заради цієї однієї цитати варто розгорнути книжку!).

Збірка «Подвійний БК» знову доводить, що нестандартна, грайлива, з нахилом до експерименту поезія пасує навіть таким обставинам, точніше, будь-яким обставинам. А отже, «прокляте питання» про можливість/доречність віршів під час чи після днів трагедій, неточно приписуване Теодору Адорно, можемо сміливо відкинути.

Олег Коцарев
поет

яблуко червоне мов земля сьогодні
серце жалять оси тисячі причин
не дивуйся мила що на все ми згодні
братик-вовчик тихше більше не гирчи
в божевілля нашого надглибокі корені
гіркота буденна з тисячі гірчиць
наша україна яблуко червоне
лине голосіння тисячі вовчиць

якщо маєш гранату
подавай вже запал
тут у кожної хатки
лиш звіриний оскал
ми не станем жаліти
ні себе ні тебе
тепло сьодні як влітку
фронт іде як флешбек

між нами завжди бог
іде у групі поміж третім і четвертим
ми ніштяки з ним ділимо на двох
він нас не раз урятував од смерті
у спальнику він крутиться вві сні
говорить він після контузій вголос
він в повній амуніції як ми
як вибухає поруч падає додолу

війна це чорт якого як не малюй він усе одно ще страшніший
війна добра зі злом де останні перетасовані як особисті
речі в будинках родин що втекли крізь сито фронту
руді залишки танків і автівок вулиці розмелені
дрібніше за чорний перець
залишені родинні фотоальбоми побутова техніка постільне
домашні тварини й здичавілі сусіди
які плутаються під колесами військової техніки
забичкований ліс і дим вирв що тліють і тліють і тліють
кинуті напризволяще спадки садки врожаї могили й троянди
нічний дощ залишає краплі на виноградному листі
і лише у водяних сферах світ стає з голови на ноги
у підсумках війни роздягнені й роззуті безіменні двохсоті
скинуті докупі привалені сосновим віттям

ЗМІСТ

передмова	5
«яблуко червоне мов земля сьогодні...»	8
«ми три берізки на посту...»	9
«жовтень одягає плитоноску сонця...»	10
«донецький кряж у небі світить...»	11
«окопи риють не святі...»	12
«якщо маєш гранату...»	13
«удома тиша-прірва й там сирена...»	14
«постій присядь і припини свій біг...»	15
«ночі повні зорь і світла...»	16
«біжить струмок у сіверський донець...»	17
«між нами завжди бог...»	18

«це берег вікон вибитих у містотроші...»	19
«цей шлях дорога болю...»	20
«невидима рука боки колола...»	21
«тепер ми бігаєм гуртом за україну...»	22
«дозвольте пані капітан...»	24
«остання тепла літня ніч...»	25
«валуни водоспаду на тетерівці...»	26
«полігон у змішаному лісі...»	27
«випускний в учебці...»	28
«а ти найкраще що було зі мною...»	29
«ось осінь робить перший крок...»	30
«завод оаза бункер чи нора...»	31
«ми всі закохані в чужих жінок...»	32

«дерева одягають мультика́м...»	33
«ми маємо усе що треба справді...»	34
«патрон червоний то любов...»	35
«покришений бетон минулого...»	36
«вологий календар серветок...»	37
«що тебе злякало братику...»	38
«ми вийшли з лісу й повертаємось у ліс...»	39
«петро сказав усе буде гаразд...»	40
«усе іде немов по маслу...»	41
«смерть у моїй кишені правій...»	42
«кохаються лисиці у яру в тумані...»	43
«крапає дощ історію солдатську...»	44
«з тих пір як одружився з лількою...»	45

«прожектор місяця наш силует...»	46
«у шервудському лісі тихо...»	47
«шматочок неба на руці...»	48
«добрий день мій брат двохсотий...»	49
«розслабся дорогий ослаб пасок скинь амуніцію...»	50
«як чуєш міни свист над головою...»	51
«шуміли сосни і снаряди вибухали...»	52
«вже сонце прошмигнуло в бункер ночі...»	53
«війна це чорт якого як не малюй ...»	54
«маха крилом дубовий лист...»	56
«ножі-метелики птахи-гармати...»	57
«все зайве відпадає як дренаж із тіла...»	58